

Europos Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl Bendrų įmonių Bendrijos žuvininkystės sektoriuje. Dabartinė būklė ir ateitis

(2006/C 65/09)

2005 m. liepos 14 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas, remdamasis savo Darbo tvarkos taisyklių 29 straipsnio 2 dalimi, nusprendė parengti nuomonę savo iniciatyvą dėl *Bendrų įmonių Bendrijos žuvininkystės sektoriuje. Dabartinė būklė ir ateitis*.

Žemės ūkio, kaimo plėtros ir aplinkos skyrius, kuris buvo atsakingas už Komiteto darbų šiuo klausimu organizavimą, 2005 m. lapkričio 9 d. priėmė savo nuomonę. Pranešėjas Sarró Iparraguirre.

422-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2005 m. gruodžio 14-15 d. (2005 m. gruodžio 14 d. posėdis), Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas priėmė šią nuomonę 122 nariams balsavus už, nė vienam nariui nebalsavus prieš ir 10 susilaikius.

1. Įžanga

1.1 Pirmą kartą bendroje žuvininkystės politikoje (BŽP) bendros įmonės, kaip struktūrinės politikos priemonė, buvo numatytos Reglamente 3944/90, kuriame buvo pateiktas toks apibrėžimas: „privati įmonė, kurią sudaro vienas ar keli Bendrijos laivų savininkai bei vienas ar keli partneriai iš trečiųjų šalių, su kuriomis Bendrija palaiko santykius per bendrų įmonių konvenciją, skirtą etišškai eksploatuoti ir galimai puoselėti išteklius, esančius šių trečiųjų šalių suverenitetui ir/ar jurisdikcijai priklausančiuose vandenyse, siekiant prioritetinio Bendrijos rinkos aprūpinimo“⁽¹⁾. 10-ajame dešimtmetyje BŽP, palyginti su iki tol buvusiu laikotarpiu, labai išsivystė, paplitus „Mėlynosios Europos“ koncepcijai, kuri šiaandien, su dar platesne vizija, vėl yra aktuali dėl bendros jūrų politikos nustatymo pradėtuose debatuose.

1.2 BŽP padarė pažangą, tačiau pirmiau minėta bendrų įmonių koncepcija nebuvo persvarstyta, todėl šios įmonės liko apibrėžtos tik kaip žuvininkystės struktūrų politikos priemonė, alternatyvi laivų atidavimui į metalo laužą arba paprasčiausiai jų galutiniam eksportui, kas išplaukia iš pirmiau šios nuomonės 2.1.2 punkte minėto reglamento straipsnių. Taigi teisės aktuose buvo pabrėžiama tik finansinė kontrolė.

1.3 Bendros žuvininkystės sektoriaus įmonės yra ne tik struktūrinės žuvininkystės politikos priemonė, tačiau visų pirma priemonė, leidžianti įgyvendinti daugelį įvairiuose Europos Sąjungos dokumentuose ir teisės aktuose aiškiai apibrėžtų tikslų nuo rinkos aprūpinimo iki bendradarbiavimo politikos, taip pat ir užimtumo ir regioninės plėtros politiką, atsakingos žuvininkystės skatinimą, Europos Sąjungos dalyvavimo įvairiose regioninėse žuvininkystės organizacijose (RŽO) ir apskritai valstybių narių kapitalo ir kvalifikuotų darbuotojų dalyvavimą ilgalaikių investicijų projektuose įvairiose šalyse ir rinkose.

⁽¹⁾ Reglamento 3944/90 21 str.

1.4 Akivaizdu, kad BŽP reforma aiškiai peržengė bendrų įmonių koncepciją, ribojančią jas, kaip struktūrinės politikos priemonę, taip pat tiesa, jog, kaip vėliau matysime, tai lėmė, šiaandien beveik visiškai nėra specialių teisės aktų, nustatančių specialiąją tvarką bendroms įmonėms pagal jų kompetenciją ir Europos Sąjungos politiką.

1.5 Taip pat yra aišku, kad šis Komitetas savo nuomonėse, pateiktose Komisijos prašymu, visada teigė, kad būtina bendras žuvininkystės sektoriaus įmones pritaikyti prie naujos bendros žuvininkystės politikos. Tai EESRK dar kartą patvirtino rengdamas šią naują politiką pateiktoje nuomonėje dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento dėl BŽP reformos įgyvendinimo⁽²⁾ ir priminė savo nuomonėje dėl Europos žuvininkystės fondo⁽³⁾, pateiktoje dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento dėl šio fondo⁽⁴⁾. Jis taip pat viešai informavo apie savo poziciją Komisijos nari, atsakingą už žuvininkystę, jo vizito EESRK Žemės ūkio, kaimo plėtros ir aplinkos skyriuje (NAT) metu, 2005 m. birželio 16 d. Komisijos narys į šią poziciją pažadėjo tinkamai atsižvelgti.

1.6 Šios nuomonės tikslas yra išgilinti į klausimą Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nustatytu požiūriui, pateikiant analizės elementus, būtinus siekiant pakeisti koncepciją dėl bendrų žuvininkystės sektoriaus įmonių egzistavimo prasmės, taigi šias įmones reglamentuojančių teisės aktų turinio, pradėdant oficialiais dokumentais ir juose įtvirtintais veiksmais.

1.7 Reikia tikėtis, kad esant reikalui, pritarus siūlomiems koncepciniams pakeitimams, taip pat bus imtasi reikiamų pastangų siekiant suteikti deramą specialų statusą šios rūšies įmonėms, kurios yra išskirtinės ir vienintelės tokios rūšies įmonės tarptautinėje prekyboje ir kurios Europos Sąjungai atveria ypatingą veiklos kryptį jos tarptautiniuose santykiuose.

⁽²⁾ OL C 267, 2005 10 27, priimtas 2005 m. gegužės 11 d. (dalys 3.5.1.1.2.1 ir 5.5, antras papunktis).

⁽³⁾ COM (2004) 497 final, 2004/0169 (CNS)

⁽⁴⁾ 2000 m. birželio 16 d. bendrų įmonių balanso tyrimas, atsižvelgiant į struktūrines intervencijas žuvininkystės sektoriuje, COFREPECHE, (

2. Bendros pastabos

2.1 Bendrų įmonių įtraukimas į Europos Sąjungos teisės aktus

2.1.1 Konstatuojant mažą išteklių kiekį Bendrijos vandenyse ir atsižvelgiant į draudimą trečiosioms šalims patekti į Bendrijos išskirtines ekonomines zonas, bendros žuvininkystės sektoriaus įmonės, Tarybos reglamentu 3944/90 iš dalies keičiančiu Tarybos reglamentą 4028/86 buvo įtrauktos į Bendrijos teisyną kaip priemonė, skirta Bendrijos žuvininkystės laivyno pajėgumams sumažinti bei tuo pat metu įvykdyti išpareigojimą aprūpinti Bendrijos rinką. Ši logika remiasi keturiais pagrindais: per didelių žvejybos pajėgumų pašalinimu, aprūpinimo užtikrinimu, daliniu darbo vietų išsaugojimu ir politinių prekybos su trečiosiomis šalimis susitarimų konkretizavimu⁽⁷⁾. Siekiant įgyvendinti pirmiau minėtuose reglamentuose numatytas priemones, buvo priimtas Komisijos reglamentas 1936/1991⁽⁸⁾.

2.1.2. Priėmus Tarybos reglamentus (EEB) 2080/93⁽⁹⁾ ir 3699/93⁽¹⁰⁾, bendrų žuvininkystės sektoriaus įmonių valdymas ir finansavimas buvo įtrauktas į Žuvininkystės orientavimo finansinį instrumentą (ŽOFI). Vadovaujantis subsidiarumo principu, valstybės narės buvo atsakingos už projektų atranką, jų administravimą ir kontrolę bei už subsidijų mokėjimą. Šios subsidijos iš pradžių buvo tokios pat kaip ir subsidijos už laivų atidavimą į metalo laužą arba jų eksportą, sudariusios 80 proc. išmokos, kas atitiko laivo atidavimą į metalo laužą. Dėl to Bendrijos laivų savininkas galėjo pagrįstai manyti, kad skirtumui tarp išmokos už laivų atidavimą į metalo laužą ir išmokos, kuri atitinka eksportą į bendras įmones, įtakos turėjo naujos bendros įmonės, kuriai jis skiria savo laivą ar laivus, ir Europos Sąjungos gerų santykių palaikymas. Šie principai buvo taikomi ir 1998 m. lapkričio 3 d. Tarybos reglamente 2468/98⁽¹¹⁾, iš dalies keičiančiame Reglamentą 3699/93, taip pat 1999 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamente 1792/1999⁽¹²⁾. Vis dėlto būtina pabrėžti, kad pastarajame reglamente nustatoma paprastesnė bendros įmonės koncepcija, apibrėžiant ją kaip „komercinę bendrovę, kurios vienas ar keli savininkai yra trečiosios šalies, kurioje registruotas laivas, piliečiai“⁽¹³⁾.

2.2. Naujausia praktika

2.2.1 „Žaliojoje knygoje dėl bendros žuvininkystės politikos ateities“⁽¹⁴⁾, viena vertus, buvo pripažintas per didelis Europos Sąjungos žvejybos laivyno pajėgumas, o kita vertus, šio sektoriaus globalizavimas bei teisėti besivystančių šalių lūkesčiai plėtoti šią veiklą. Šie trys dalykai, kartu su intensyvia kapitalizacija, kurios reikia investicijoms į šią pramonę (laivynas, uostai,

šaldymo įranga, gamyklos ir kt.), kas taip pat pripažįstama minėtoje Žaliojoje knygoje, turėjo sukelti specifinius debatus dėl bendrų įmonių svarbos žuvininkystės sektoriui platesnės apimties, negu atspindėtieji to meto oficialiuose dokumentuose.⁽¹⁵⁾

2.2.1.1 Šio sektoriaus bendros įmonės Europos Sąjungai yra priemonė, suteikianti galimybę dalyvauti ir investuoti į šios veiklos plėtotę besivystančiose šalyse, kad būtų sukurtas ir vystytųsi pilnavertis ekonomikos sektorius. Žvejybiniai laivai šioms įmonėms yra svarbiausi žuvų gavybos srityje, tačiau kitos sritys taip pat yra skatinamos, pavyzdžiui, uostai ir juose esančios įvairios paslaugos (remontas, inžinerija, tiekimas, sandėliavimas, perkrovimas, pakrovimas ir iškrovimas, pagalba įguloms, kelionės ir kt.), nuolatinis šaldymo grandinės palaikymas (reikalaujama Europos Sąjungos maisto saugumo srities teisės aktuose, o tam būtinos investicijos į brangią šaldymo įrangą), sanitarinių normų laikymasis maisto produktų srityje ir galiausiai perdirbamosios pramonės įdiegimas.

2.2.1.1.1 Be to, šios įmonės leidžia daugelyje laivų išsaugoti kokybiškas Europos darbo vietas aukščiausio ir vidutinio lygio vadams, sukurti daug darbo vietų laivuose ir paslaugas teikiančiose įmonėse, įkuriamose greta. Šios darbo vietos gali būti geriausia išeitis, kalbant apie darbo sąlygas ir užmokesį, vietiniams žvejams, užsiimantiems tradicine, dažnai neefektyvia, žvejyba, kuri kenkia patiems žuvų ištekliams, nes ji neturi kontrolės mechanizmo, apsaugos, prekybos ir kt. priemonių arba nėra pakankamai pačių išteklių.

2.2.1.2 Sukurta vietos gerovė ir žvejybos laimikio eksportas, produkciją vietoje perdirbant arba neperdirbant, savo ruožtu leidžia sukurti vertingas tarptautines grandis, kuriose naudos pasidalijimas vyksta teisingiau, bei eksponentiniu būdu padidinti sektorius sukuriama bendrojo vidaus produkto dalį bei pajamas vienam gyventojui minėtoje šalyse, laipsniškai sukuriant pramoninės žvejybos sektorių ten, kur anksčiau buvo tik žvejyba kabotažiniais laivais be pakankamų sanitarinių ir prekybos sąlygų.

2.2.1.3 Bendros žuvininkystės sektoriaus įmonės buvo priverstos pasirašyti išpareigojimą, pagal kurį jos privalo pirmiausia aprūpinti Europos rinkas. Tai užtikrina veiksmingas ir pastovias investicijas, kurias atlieka laivų savininkai ir žuvininkystės pramonė, valstybės narės ir pati Europos Sąjunga (subsidijomis) bei leidžia aprūpinti deficitinę Bendrijos rinką, susiduriančią su žuvies suvartojimo didėjimu, kuris yra logiškas, atsižvelgiant į mokslinių ir visuomeninių institucijų nuolat kartojamas rekomendacijas Europos gyventojams vartoti sveiką ir įvairų maistą. Be to, šios pasiūlos srityje turi būti griežtai laikomasi Europos Sąjungos maisto srities teisės aktu.

⁽⁷⁾ http://europa.eu.int/comm/fisheries?doc_et_publ/liste_publ/bilansm.pdf.

⁽⁸⁾ 1991 m. birželio 21 d. Komisijos reglamentas (EEB) Nr. 1956/91, nustatantis Tarybos reglamento (EEB) Nr. 4028/86 dalies dėl bendrų įmonių kūrimo skatinimo veiksmų taikymo būdus. 1991 m. liepos 8 d. OL L 181, p. 0001-0028.

⁽⁹⁾ OL L 193, 1993 7 31, p. 1.

⁽¹⁰⁾ OL L 346, 1993 12 31, p. 1.

⁽¹¹⁾ OL L 312, 1998 11 5, p. 19.

⁽¹²⁾ OL L 337, 1999 12 30, p. 10.

⁽¹³⁾ 1999 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamento 2792/1999 8.1 straipsnio antra dalis.

⁽¹⁴⁾ COM(2001) 135 final, 2001 03 20

⁽¹⁵⁾ Žr. 2002 12 23 Komisijos komunikatą dėl integruotų gairių taikytinų su trečiosiomis šalimis sudaromiems partnerystės žvejybos sektoriuje susitarimams COM(2002) 637 final, p. 7 ir pastaba Nr. 15 šio puslapio apačioje.

2.2.1.4 Bendrų įmonių veikla nuo žvejybos priklausančiose zonos Europos Sąjungos viduje leidžia išsaugoti reikiamą užimtumo lygį šiame pramonės sektoriuje, užtikrinant įmonių centrinių, techninių ir prekybos padalinių funkcionavimą Europoje bei su šia veikla susijusiose pramonės šakose sukuriamas darbo vietas tiek tiesiogiai, kuomet dideli laivai grįžta į uostus Europoje, kuriuose yra įregistruoti, kas ketverius metus atliekamo remonto, arba netiesiogiai, sukuriant „gamybinės patirties“ paslaugų tinklą, į kurį patenka anksčiau minėtos vietos paslaugų pramonės rūšys.

2.2.1.5 Bendrų žuvininkystės sektoriaus įmonių dėka Europos Sąjunga gauna tikslus sugaunamos žuvis stebėjimo ir kontrolės trečiųjų šalių ir tarptautiniuose vandenyse duomenis, kadangi šios įmonės leidžia palaikyti teisinį ryšį su žvejybos bendrovėmis, įsikūrusiomis minėtoje zonoje. Tai taip pat sudaro sąlygas Europos Sąjungai atlikti veiksmingą vadovaujamojo vaidmenį atsakingose regioninėse žuvininkystės organizacijose, įsteigtose Maisto ir žemės ūkio organizacijos, kaip šios srities kompetentingos Jungtinių Tautų organizacijos⁽¹⁴⁾, arba veikiančios jai prižiūrint. Tai įmanoma todėl, kad bendros įmonės privalo valstybėms narėms teikti duomenis apie per pusmetį sugautą laimikį, kad Komisija, valstybės narės ir Audito rūmai galėtų atlikti reikiamą finansinę kontrolę.

2.2.1.6 Šios rūšies įmonės taip pat leidžia išsaugoti Europos Sąjungos interesus žuvininkystės sektoriuje tarptautiniuose vandenyse ir žuvininkystės pramonėje, taigi ir išlaikyti kokybę, kurią garantuoja reikalavimai, įtvirtinti Bendrijos teisės aktuose, taikomi atsakingai žuvininkystei, išteklių išsaugojimui ir valdymui, laivų saugumui, Maisto grandinės kontrolei ir saugumui ir kt. Taip būtų išvengta arba būtų sumažinti pražūtingi padariniai užsienio žvejybos laivyno, kuris neprisi-
deda nei vystant šį sektorių ir pramonę trečiojoje šalyje, nei užtikrinant produktų, kurių galutinės paskirties vieta būtų Europos Sąjunga, kokybišką žvejybą, lygiai kaip ir neleidžia tinkamai ir atsakingai kontroliuoti žuvis išteklių.

2.2.1.7 Galiausiai dėl šių įmonių Europos Sąjunga gali nuolat ir efektyviai prisidėti prie vietos žuvininkystės pramonės vystymo šalyse, su kuriomis ji sudarė sutartis dėl žvejybos ir kuriose veikia bendros įmonės arba vietos įmonės, valdomos Europos verslininkų. Ši žuvininkystės pramonė davė naudą tiek trečiojoje šalyje, tiek ir Europos Sąjungoje, sudarydama galimybę nuolat apsirūpinti jūros produkcija.

2.2.2 Tuo tarpu keletą kartų cituoti Žaliosios knygos dėl BŽP punktai, 3.9 punktas dėl tarptautinio aspekto⁽¹⁵⁾ ir 5.8 punktas dėl išorės santykių⁽¹⁶⁾, net netiesiogiai neatspindi to, kas pirmiau buvo pasakyta. Bendros žuvininkystės sektoriaus įmonės nė karto neminimos kaip žuvininkystės politikos principams įgyvendinti tinkama priemonė, kurią rekomenduotų pati Žalioji knyga, nors šios įmonės iki 2002 m. buvo pripažįstamos išsamiausiame šios srities Bendrijos teisės aktuose, tai detaliai išanalizuota šioje nuomonėje.

⁽¹⁴⁾ <http://www.fao.org/fi/inicio.asp>

⁽¹⁵⁾ p. 19.

⁽¹⁶⁾ p. 38–42.

2.2.3. Beveik visišką bendrų žuvininkystės sektoriaus įmonių pašalinimą iš naujos BŽP lėmė tai, kad paskutiniame Komisijos užsakytoje ataskaitoje, kurioje pateikiami galutiniai 2001 m. duomenys, neišskiriami šios rūšies įmonėms priskiriami laivai⁽¹⁷⁾. Yra prieš minėtą ataskaitą išleista speciali 2000 m. birželio 16 d. ataskaita, pavadintas „Bendrų įmonių balanso tyrimas atsižvelgiant į struktūrines intervencijas žuvininkystės sektoriuje“. Šiuose dokumentuose nurodoma, kad šiuo metu yra apie 300 bendrų įmonių, kurioms priklauso daugiau kaip 600 laivų. Šios įmonės liko už Bendrijos žuvininkystę reglamentuojančių teisės aktų ribų, teisinio reglamentavimo nebuvimo situacijoje, ir dėl to tapo tik užsienio įmonėmis, turinčiomis partnerių Bendrijoje, išpareigojusiomis pirmumo tvarka aprūpinti Europos Sąjungos rinką ir periodiškai teikti informaciją, ir neturinčiomis kitos apsaugos nei ta, kurią prirėkūs, suteikia dvišalės sutartys dėl abipusės investicijų apsaugos tarp kilmės valstybių narių ir trečiųjų paskirties šalių.

2.3. Dabartinė būklė

2.3.1. Kartu su darbais, lėmusiais galutinę pirmiau minėtos Žaliosios knygos redakciją, buvo patvirtinti ir 1999 m. birželio 21 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1263/1999 dėl Žuvininkystės orientavimo finansinio instrumento⁽¹⁸⁾ bei 1999 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2792/1999 nustatantis išsamias Bendrijos struktūrinės paramos žuvininkystės sektoriuje taisykles ir tvarką⁽¹⁹⁾. Šie reglamentai Žuvininkystės orientavimo finansinio instrumento srityje išlaikė bendrų žuvininkystės sektoriaus įmonių reglamentavimą iki jų taikymo pabaigos, tai yra iki 2006 m. gruodžio 31 d.

2.3.2. Tačiau nuo 2004 m. gruodžio 31 d. bendros įmonės buvo praktiškai pašalintos iš Europos Sąjungos struktūrinės žuvininkystės politikos, 2002 m. gruodžio 20 d. priimant Tarybos reglamentą (EB) 2369/2002, iš dalies pakeičiantį Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2792/1999, nustatantį išsamias Bendrijos struktūrinės paramos žuvininkystės sektoriuje taisykles ir tvarką⁽²⁰⁾. Kad ir kaip būtų, bendros įmonės išlieka Bendrijos teisyno dalimi, kadangi jos privalo laikytis teisės normų, taikomų jų įkūrimui, tačiau jos turėtų būti reglamentuojamos vidutinės trukmės ir ilgalaikių, specialiai joms skirtų, teisės aktų.

2.3.3. Principas, kuriuo grindžiamas paramos bendroms žuvininkystės sektoriaus įmonėms panaikinimas ir tuo pačiu beveik visi šiai paramai taikomi teisės aktų reikalavimai, yra įtvirtintas pastarojo reglamento 5 konstatuojamoje dalyje, kurioje nurodoma, kad Žuvininkystės orientavimo finansinio instrumento (ŽOFI) pagalbą reikia sutelkti į pajėgumų sumažinimą, žvejybos laivus atiduodant metalo laužui. Paprasčiausias žvejybos pajėgumo sumažinimas yra tik vienas iš daugelio Bendrijos politikos tikslų, prie kurių įgyvendinimo prisidėjo ir gali toliau prisidėti, kaip tai bus paaiškinta vėliau, bendros įmonės.

⁽¹⁷⁾ „European Distant Water Fishing Fleet“ some principles and some data, 2001 m. balandžio mėn., prancūzų ir anglų kalbomis, Komisijos generalinio žuvininkystės direktorato tinklapyje.

⁽¹⁸⁾ OL L 161, 1999 6 26.

⁽¹⁹⁾ OL L 337, 1999 12 30, p. 10.

⁽²⁰⁾ OL L 258, 2002 12 31, p. 49.

3. Specialios pastabos

3.1 Galimybė išlaikyti specialią bendroms žuvininkystės sektoriaus įmonėms skirtą politiką bendroje žuvininkystės politikoje.

3.1.1 Kaip argumentą prieš šių įmonių pašalinimą iš galiojančių teisės aktų galima pateikti tai, kad šios įmonės atitinka ypač gerai prie globalizuotos ekonomikos pritaikytą ekonomikos logiką, kurios esmė, viena vertus, yra kaštų sumažinimas dėl to, kad jie paprastai yra mažesni paskirties šalyje, palyginti su kilmės šalimi, ir, antra vertus, — technologijos perkėlimas, pridėtinės vertės paskirstymas, išteklių prieinamumo užtikrinimas ir rinkų aprūpinimas.

3.1.2. Bendros žuvininkystės sektoriaus įmonės leidžia išsaugoti dalį darbo vietų tiek jūroje, tiek ir krante, nuo žvejybos priklausančiose Europos Sąjungos zonose, ir tuo pat metu leidžia kurti naujas, labiau kvalifikuotas darbo vietas trečiosiose jas priimančiose šalyse, įskaitant ir paskirties šalių darbuotojų mokymą bei kvalifikacijos kėlimą.

3.1.3 Bendros žuvininkystės sektoriaus įmonės buvo inkorporuotos į Bendrijos teisės aktus jas įtraukus į struktūrinę žuvininkystės politiką 1990 m.; taigi, prieš penkiolika metų visą minėtą laikotarpį šios įmonės pasirodė esančios naudinga priemonė. Neapgalvotas jų panaikinimas, kadangi jų nebeliko naujoje Komisijos paskelbtoje BŽP ir nuo 2005 m. sausio 1 d. įsigaliojusiuose teisės aktuose, lemia tai, kad Bendrijos paramos neteks tinkama Europos Sąjungos ekonominio bendradarbiavimo trečiosiose, paprastai besivystančiose, šalyse, priemonė; be to, tai gali sukelti abejonių dėl teisėtų lūkesčių principo, kuriuo turi būti vadovujamasi Europos gamintojų ir Sąjungos institucijų santykiuose.

3.1.4. Bendroms žuvininkystės sektoriaus įmonėms gali ir turi būti skirtas specialus skirsnis daugiašalėse arba dvišalėse sutartyse dėl bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis, kuriame būtų įtvirtintos konkrečios teisės normos, kuriose atsižvelgiama į šių įmonių ypatumus, tiek susijusius su žvejyba, tiesiogine šio žodžio prasme, tiek su parama Europos išorės investicijoms ir jų apsauga, muitinėmis, užimtumu, mokesčiais ir kt.

2005. m. lapkričio 9 d., Briuselis

3.1.5 Nors teisybė yra, kad galiojančiuose teisės aktuose bendroms žuvininkystės sektoriaus įmonėms galėjo būti taikomi vadinamieji „partnerystės susitarimai“, tačiau iš šios galimybės iki dabar nesulaukta jokios reikšmingos praktinės naudos. Dėl šios priežasties reikalinga teisės norma, koordinuojanti Komisijoje išskaidytas skirtingas kompetencijas (Vystymosi, Bendradarbiavimo ir Žuvininkystės generaliniai direktoratai), taip pat yra būtina įmonių vadovams ir kitiems sektoriaus dalyviams išaiškinti, kaip jie turi veikti atsižvelgdami į tokias sutartis ir kitas esamas priemones, norėdami gauti aptartų praktinių rezultatų.

4. Išvada

4.1 Komitetas mano, kad pageidautina, jog atsižvelgiant į pradėtus bendros žuvininkystės politikos persvarstymo darbus ir į Tarybos 2004 m. liepos 19 d. išvadose pateiktus vertinimus⁽²¹⁾, bendros žuvininkystės sektoriaus įmonės, kurios nebėra laivyno pajėgumų struktūrinio reguliavimo sudedamoji dalis, pakeičianti žvejybinių laivų atidavimą į metalo laužą, būtų nuo šiol laikomos priemone, užtikrinančia rinkų aprūpinimą ir pilnavertės sektorinės veiklos vykdymą, kuria Europos Sąjunga naudotųsi pagal savo kompetenciją bei pasaulinius ir regioninius įsipareigojimus, taip pat jos pasirašytus dvišalius susitarimus, kuriuos ji gali naudoti savo žuvininkystės politikai patenkinamai įgyvendinti, vadovaudamasi Jungtinių Tautų Maisto ir žemės ūkio organizacijos ir PPO principais, ir visa tai, nuolat stengiantis išvengti žvejybos pajėgumų padidėjimo, kurio padariniu gali būti išteklių išsekimas.

4.2 Komiteto nuomone, būtina, kad:

4.2.1 Komisija parengtų išsamų ir naujais duomenimis paremtą bendrų žuvininkystės sektoriaus įmonių būklės ir potencialo tyrimą ir pateiktų jo išvadas kitoms Sąjungos institucijoms bei susijusiems sektoriams.

4.2.2 Į galiojančius Bendrijos teisės aktus įtraukti teisės normas ir mechanizmus, būtinus siekiant bendroms žuvininkystės sektoriaus įmonėms nustatyti ilgalaikę veiklos tvarką, kuri būtų stabili ir skirta būtent joms, be to, atsižvelgtų į šios veiklos ypatumus ir jos naudą žuvininkystės išteklių valdymo, rinkų aprūpinimo, darbo vietų nuo šios veiklos priklausančiose zonose kūrimo, pridėtinės vertės sukūrimo, bendradarbiavimo ir tarptautinių mainų požiūriu.

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto
pirmininkė
Anne-Marie SIGMUND

⁽²¹⁾ Žr. dokumentą 11234/2/04 rev 2 (presse 221), kuris yra www.consilium.eu.int